

# Dobre praktyki w procesie dyplomowania

## Rekomendacje dla pracowników Zakładu Studiów Polsko- Ukraińskich)

Niniejszy dokument ma charakter rekomendacji, wskazuje na możliwe do zastosowania mechanizmy wzbogacające i usprawniające proces przygotowywania prac dyplomowych w jednostce. Pracownikom ZSPU prowadzącym seminaria zaleca się wykorzystanie niniejszych rekomendacji w zakresie dostosowanym do potrzeb konkretnego seminarium lub dyplomanta.

### Założenia ogólne

**Zespołowy charakter opieki nad dyplomantem:** nadzór nad procesem dyplomowania sprawuje **komisja dydaktyczno-badawcza** (termin umowny) złożona z 2–3 pracowników naukowych jednostki (promotor oficjalnie + opiekun wspierający + tzw. recenzent wewnętrzny nieoficjalnie)

**Kreowanie wspólnej odpowiedzialności środowiska akademickiego za jakość prac.** Proces dyplomowania nie jest wyłącznie odpowiedzialnością promotora, ale wynika z kultury jakości rozwijanej na poziomie całej jednostki.

-----

### Dobre praktyki w zakresie organizacji seminarium

#### 1. Seminarium zespołowe (model kolaboracyjny)

- Włączenie do seminarium zaproszonych ekspertów z jednostki – minimum raz na semestr.
- Przewidziana „rotacja komentarza” – każdy student co najmniej raz otrzymuje szczegółową opinię od innego niż promotor członka kadry (ze szczególnym uwzględnieniem samodzielnych pracowników naukowych)

#### 2. Otwarte sesje feedbackowe

- Raz na semestr organizowane są „sesje robocze” w formacie warsztatowym, podczas których fragmenty prac są wspólnie (z promotorem i z innym wykładowcą) analizowane pod kątem:
  - struktury argumentacji,
  - poprawności metodologicznej,
  - potencjalnych zagrożeń plagiatem.

#### 3. Wspólny system ewaluacji postępów

- Przyjęcie formularza postępu prac (research log), który student wypełnia regularnie i który jest dostępny dla promotora, opiekuna wspierającego i koordynatora kierunku.

- Przykładowe etapy: wybór tematu, plan pracy, pierwsza wersja konspektu, pierwsza część tekstu, weryfikacja bibliografii, konsultacje nt. struktury pracy itd.

-----

## **Dobre praktyki w przygotowywaniu pracy dyplomowej**

### **1. Wstępna ocena planu pracy przez mini zespół dydaktyczny**

- Plan pracy przedstawiany jest nie tylko promotorowi, ale również przynajmniej jednemu innemu członkowi zespołu dydaktycznego.
- Celem tej wstępnej weryfikacji jest ocena oryginalności pomysłu, adekwatności metodologii i wykonalności badawczej.

### **2. Międzyetapowe recenzje fragmentów pracy**

- Przed dopuszczeniem pracy do obrony obowiązuje **dwustopniowa recenzja fragmentów tekstu** (np. rozdziału teoretycznego i badawczego), przeprowadzana przez osobę spoza bezpośredniego seminarium.
- Forma krótkiej pisemnej opinii, dostępnej także studentowi, z możliwością poprawy przed zakończeniem pisanie.

### **3. Analiza antyplagiatowa w dwóch etapach**

- Wstępna analiza fragmentów pracy (1–2 rozdziały) już na etapie pierwszej wersji – cel: identyfikacja niezamierzonych zapożyczeń i edukacja w zakresie poprawnego cytowania.
- Końcowa analiza całej pracy w obowiązkowym systemie antyplagiatowym, z dostępem do raportu nie tylko promotora, ale też recenzenta i kierownika jednostki.

-----

## **Wsparcie ze strony jednostki.**

### **1. Platforma wewnętrzna dla seminarium dyplomowego**

- Utworzenie wspólnej przestrzeni (np. Teams, OneDrive), w której zamieszczane są:
  - harmonogramy postępów,
  - materiały pomocnicze (poradniki metodologiczne, przykładowe prace),
  - wzory cytowań i przypisów,
  - raporty ewaluacyjne pracowników (częściowe opinie o pracach).